

La fragmentació de l'esquerra

La irrupció de Podemos ha deixat un panorama insòlit a Balears. El de la gran fragmentació de l'esquerra que indica l'existència d'una alta probabilitat que a les eleccions autonòmiques de l'any que ve hi hagi més ofertes progressistes que mai competint entre elles.

La dreta. El PP va perdre molts de vots, en els passats comicis europeus a les Illes. Però no se n'anaren a cap competidor. El partit que aspirava a menjar-li sufragis, i espai, era l'ultradretà Vox. Però només en va fer 4.117. Per un altre costat, UPyD, amb 18.038 vots, i Ciutadans amb 6.181 no en restaren –així es dedueix de l'anàlisi geogràfica– al PP sinó al PSOE. Per cert, la suma de les tres formacions dóna un resultat esgarriat. Més de 28.000 sufragis. Mai l'anticatalanisme no havia assolit un tal nivell de suport electoral, ni prop fer-hi tampoc. Per la seva banda, el catalanisme polític –ERC, amb 19.566 vots, i la Coalició per Europa de la qual formaven part CDC i UDC, 1.304– superava de poc els 20.000.

Tornant al partit conservador, la conclusió és òbvia: perdé una carretada de suports en relació a les europees de 2009, uns 38.000, però no a favor de cap altre partit sinó de l'abstenció. Dit d'altra manera, no té cap partit que li mengi espai i sufragis. Vox ha fracassat, en aquest sentit. És ver que l'any que ve tindrà el PI –Proposta per les Illes– com a competència a Mallorca i és probable que a Eivissa li disputi vots una altra formació dretana. Ja es veurà aleshores què passa, però de moment no té cap *depredador*, per així dir-ho. Quelcom que contrasta enormement amb la situació del PSOE.

EI PSOE. Els socialistes van perdre per sobre dels 40.000 vots respecte a cinc anys abans. O sigui més que el PP. I a diferència dels conservadors, no se n'anaren cap a l'abstenció sinó a uns altres partits d'esquerra que aspiren a continuar menjant-li tots els sufragis i l'espai que puguin. No

Els resultats de les eleccions europees deixen algunes incògnites importants a les Illes per culpa de la dispersió del vot progressista.

és que sigui una voluntat nova per part d'altres progressistes la de voler debilitar el PSOE. Talment sempre ho ha volgut fer el PSM –el seu secretari general fins el 2004, Mateu Morro, arribà a anunciar el 1995 el *sorpas-so* al partit socialista a Mallorca– i Esquerra Unida ha tingut igualment aquesta aspiració, sobretot en els anys del lideratge federal de Julio Anguita. Tanmateix, la història electoral balear entre 1977 i 2011 demostra que a pesar que, quan el PSOE baixava i el PSM o bé EU, o el PCE, pujaven, o tots dos a l'hora, mai l'un o l'altre, o conjuntament, arribaren a un punt en què verdaderament estiguessin en condicions de *menjar-se* significativament el vot socialista. Perquè quan el votant del PSOE el volia castigar ho feia abstenint-se. Això és el que canvià radicalment el 25 de maig. En efecte, va ser la primera vegada en 35 comicis celebrats d'ençà del 1977 –11 de generals, 9 de locals, 8 d'autonòmics i 7 d'europeus– que aquesta tradició s'alterà. El PSOE no perdé vots sobretot cap a l'abstenció sinó massivament cap a uns altres partits.

En va cedir molts cap a EU –que passà de 6.757 a 23.896– i va nodrir parcialment Podemos, amb 27.794, però és que fins i tot el creixement d'UPyD en més de 3.000 paperetes sembla que prové d'antigues bosses socialistes, igual que passà en part dels que obtingué Ciutadans.

El PP no té *depredadors*, però al PSOE n'hi sobren.

Fragmentació progressista. S'ha d'anar molt en compte a l'hora de fer extrapolacions de les eleccions europees. Són uns comicis atípics, en els quals sempre, i en aquesta ocasió no ha estat l'excepció, l'abstenció és enorme (a Balears, 63%, més que la mitjana estatal, 54%), i també s'hi sol produir el fenomen que no pocs votants no se les prenen seriosament i en lloc de votar la marca a la qual habitualment donen suport opten per opcions conjunturals. Després, a les següents eleccions *serioses* es produeix el típic reflux, la participació augmenta i tot torna a la normalitat. Malgrat que tot això és cert, en aquesta ocasió la novetat és que l'abstenció ha passat a ser dels votants del PP i que a l'esquerra hi ha hagut una alta participació però molt fragmentada en diverses ofertes. És la primera vegada que passa així. No vol dir que l'any que ve s'hagi de repetir. No obstant, com a mínim, la porta resta oberta a la possibilitat que el nombre de candidatures d'esquerra sigui més alt que mai a les Illes, cadascuna amb l'esperança que torni passar el que va ocórrer el 25 de maig.

Aquesta potencialitat és molt important a les Illes, per raó del que demostra l'evolució electoral balear. Que l'esquerra evita la majoria absoluta del PP i aconsegueix forjar governs alternatius a la dreta quan, primer, s'uneix a Eivissa i Formentera i, segon, a Mallorca es coalitzen tots els progressistes al marge del PSOE. Així va ser les dues vegades, 1999 i 2007, en què el Pacte de Progrés governà. Per contra: en la resta d'ocasions, quan els partits progressistes eivissencs i mallorquins –els formenterers solen anar plegats– han concoregut cada un pel seu costat, el PP ho ha tingut molt més fàcil.

Si totes les opcions d'esquerra i nacionalista que han obtingut un bon resultat als comicis europeus concreten la respectiva candidatura a les eleccions autonòmiques de 2015, la fragmentació progressista serà més estesa que mai.

La coalició Més, que no es presentà el 25 de maig, iniciarà converses amb

ERC per mirar de no competir i sumar vots, però a hores d'ara encara no hi ha res segur. Ara bé, si com pareix probable pacten, en aquest àmbit existirà una sola candidatura que agruparà el nacionalisme d'esquerra i ecologista.

Esquerra Unida, que tenia aspiracions d'arribar a un resultat percentual de dos dígitos a les europees a Illes, s'ha trobat amb la irrupció de Podemos que l'ha deixada en el 9%. De cop i resposta se li ha convertit en una competència molt seriosa. No és intrascendent que a Madrid Cayo Lara ja hagi dit que calia estudiar d'unir els dos partits. Però, si més no, a les Illes no pareix molt versemblant que pugui passar. No debades alguns dels noms més rellevants de Podemos són els de persones que en el seu dia sortiren d'EU de manera no gaire amistosa. A més, el funcionament de la formació neocomunista casa malament amb l'assemblearisme de la nova formació ultraesquerrana.

Així les coses, a hores d'ara tot indica que almenys quatre formacions es disputaran el vot progressista l'any que ve: el PSOE, Més, Podemos i EU. Podrien arribar a ser-ne cinc, si ERC es presentés sola. Mai no n'hi ha hagut tantes. I això projecta moltes incerteses sobre què podria passar en unes circumscripcions electorals tan petites com són les de Balears, en què Menorca tria 8 escons; Eivissa, 7; Formentera, 1 i Mallorca, 33, i en les quals, per una mera qüestió de matemàtica electoral, és imprescindible que l'esquerra s'uneixi al màxim si vol augmentar les probabilitats de vèncer la dreta.

El PSOE, liderat per Francina Armengol, és el partit que més malparat ha sortit de les eleccions europees, amb una competència ferotge de tota la resta de progressistes.

Miquel Payeras

Cines Babel Vicente Sancho Tello, 10. · València

Viva La Libertà

de **Roberto Andò**

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS : 4,40 € De dilluns a dijous i 6€ cap de setmana. (Cal acompanyar el justificant de pagament)	Si ets lector d'EL TEMPS: 5,60€ de dilluns a dijous excepte vespra de festiu i festius.
--	---

VIVA LA LIBERTÀ
TOFFI BERVILLO · VALETTI MASTANDREA
VALERIA BRUNI TEDESCHI · FRANCESCA CESCON
ANDRÉ BONNAUTO
C'È DEL METODO
NELLA SUA FOLLIA
UN FILM DI ROBERTO ANDÒ